

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 6 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Iz slov. šole, za slov. šole.

Znani Lichtensteinov predlog je razburil med drugimi tudi učiteljstvo, posebno tukaj na Štajarskem. Vse je začelo kričati, največ pa sinovi Abrahamovi, bodi si krščeni ali nekrščeni, kakošnja nevarnost da žuga od onega predloga šolstvu in narodu. Ali imamo mi slov. učitelji res vzrok razgreti se za ali proti temu predlogu? Po mojih mislih nikakor ne! Vsak izmed nas, ki je navajen samo malo dalje gledati, kakor špica nosu sega, gotovo lahko razvidi, da cela ta stvar ima na sebi značaj politike in ne zadene nas slov. učiteljev in naše slov. šole toliko, kolikor se tega marsikateri straši. Poglejmo si celo stvar tako lepo hladnokrvno!

„Verska“ ima postati naša narodna šola. — Ali je bila mari naša šola brezverska? — Ne. — Tega smo si vendar vsi učitelji svesti, da brezverska odgoja je nespametna, absurdna; taka šola in odgoja ne odgovarja slovenski naravi. — Ali nismo delovali mi učitelji v soglasji z duhovniki v narodnem duhu dosedaj v prid in korist našega naroda? — Čemu torej, pitam, se je nam strašiti Lichtensteinovega predloga ali postavbe? Mar-li za to, da ne bi naša narodna duhovščina dobila nadzorstva nad našo narodno šolo? Jaz mislim, da bi to bilo za nas manj neugodno, kakor do zdaj, ko so nadzorstvo imeli in imajo do danes še nekateri možje, superpedagogi v rokah, ki niti razvoju naše slov. šole, niti nam slov. učiteljem niso se pokazali preveč prijazni, ter so ovirali razvoj našega narodnega slovenskega šolstva (saj še do zdaj nimamo prav za prav čistih narodnih slovenskih šol.)

Ne morem si toraj nikakor raztolmačiti postopanja nekaterih gg. tovarišev in uč. društev, kakor n. pr. sosednega okraja Ormuškega, ki tako, rekel bi, na komando Štajarskega Lehrerbunda, kateremu, mimogredé, omenjeno, smo mi slov. učitelji trn v peti in naše šolstvo deveta briga, — pomaga izraelskim kričačem,

bodisi krščeni ali nekrščeni, na noge, ter jim napeljuje vodo na njihov mlin.

Vsi znamo, da je Lichtensteinov predlog pomanjkljiv; iz tega pa nikakor ne moremo sklepati, da bi dosedanja šola in šolska postava bila popolna. Ona je delo človeške modrosti, ter tudi človeške nepopolnosti. Nemški liberalci so jo nam skovali in nemški modrijani jo hočejo zopet prekovati. Pustimo jih torej, naj se zde-rejo med seboj. Mi pa slov. učitelji, ki smo se vedeli do sedaj, izogniti se vseh šolskih prep-irov, bomo tudi za naprej znali delovati na prid in korist naroda, za razvoj in povzdigo našega narodnega šolstva; kajti postava, če bi bila še tudi boljša in popolnša, ostane le mrtva beseda, ako je ne oživi izpolnjevalec sam; tako je tudi vest in dober učitelj v šoli živa postava sam ob sebi, če le deluje na korist svojega na-rod-a.

Rekel sem, da interkonfesionalna šola našim razmeram, duhu našega naroda nikakor ne odgovarja. A pogledjmo si protestantske in židovske šole, tu vidimo, da ravno protestantje in židovi, imajoči svoje šole, ohranili so si jih konfesionalne za se, ter se največ branijo dati taistim obličje brezversko. In glejmo, kakošen hrup delajo zoper drugoverske šole; česar sami nočejo to bi drugim radi obesili, prav po židovski.

Zato, slovenski tovariši, ne dajmo se nika-kor motiti; mi nimamo vzroka potegovati se niti pro niti contra Lichtensteinov predlog. Naša naloga naj bo, delovati za povzdigo našega narodnega šolstva, to pa najlepše dosežemo s tem, ako se vsi slov. učitelji združimo v eno celoto; in ravno zdaj imamo k temu priložnost, ko se osnavlja „zaveza slovenskih učiteljev“ za slovenske dežele. To Vam svetujem kot Vaš tovariš.

J.

Friderik III. cesar Nemčije.

Kar ni moglo izostati, to se je zgodilo, truplo Viljema I., cesarja velike Nemčije, počiva